

POROČILA REPORTS

DELOVNA SKUPINA ZA ETNOLOGIJO V OKVIRU MEDNARODNEGA KOMITEJA ZA DOKUMENTACIJO PRI MEDNARODNEM MUZEJSKEM SVETU (ICOM - CIDOC)

384

Predlog za ustanovitev nove delovne skupine za etnologijo v okviru Mednarodnega komiteja za dokumentacijo pri Mednarodnem muzejskem svetu (ICOM - CIDOC) je bil podan na prvi konferenci evropskih etnoloških muzejev februarja 1993 v Parizu. Na okrogli mizi z naslovom "Dokumentacija za javnost? Za raziskovalce? Kako? Koliko?" so prišli na dan nerešeni problemi v zvezi z osnovnimi etnološkimi standardi in etnološko muzejsko dokumentacijo. Pokazala se je potreba po celovitem reševanju teh problemov in ideja o ustanovitvi nove delovne skupine je bila na CIDOCovi konferenci leta 1993 v Ljubljani z velikim zanimanjem sprejeta.

Ustanovnega sestanka se je udeležilo trinajst članov Mednarodnega komiteja za dokumentacijo iz desetih držav Evrope in ZDA. V prvi fazi delovanja Etno delovne skupine (v nadaljevanju EWG) so bile sprejete naslednje naloge:

- izdelava osnovnih etnoloških podatkovnih standardov, ki bi omogočili kontrolo nad predmeti, ki so del etnološke kulturne dediščine,
- aplikacija in razvoj etnoloških podatkovnih standardov na različnih nivojih od regionalnih, nacionalnih do mednarodnih, kar bi omogočalo in pospeševalo komunikacijo med različnimi institucijami odgovornimi za varovanje etnološke kulturne dediščine,
- pomoč državam pri razvoju podatkovnih standardov, kar smo začeli uresničevati že na naslednjem EWG sestanku v Grčiji julija 1994.

Da bi prvo nalogo - projekt izdelave osnovnih etnoloških standardov izpeljali kar najbolje, smo v času od CIDOCove konference v Ljubljani do naslednje v Washingtonu pripravili posebni vprašalnik, s pomočjo katerega bi dobili podatke o podatkovnih standardih, ki jih etnografski muzeji uporabljajo pri dokumentiranju svojih zbirk.

Priprava vprašalnika (v angleščini in francoščini) je potekala v več fazah. Vključila je vse člane EWG, vprašanja vsebine in končnega namena so bila večkrat prediskutirana, dokler vprašalnik ni dobil oblike, v kakršni je bil predstavljen na CIDOCovi konferenci v Washingtonu. Na srečanjih EWG v okviru te konference je bila glavna tema, kako razposlati vprašalnik. Strinjali smo se, da pregled opravimo s pomočjo nacionalnih koordinatorjev v posameznih državah, ki bi jih pridobili na naslednje načine:

1. Povabili naj bi člane delovne skupine, da postanejo tudi nacionalni koordinatorji, oz. da pomagajo najti ustrezne nacionalne koordinatorje za svojo državo.
2. Pred in med konferenco smo imeli stike s posamezniki iz Rusije, Indije, Papue Nove Gvineje in Latinske Amerike, ki sicer niso člani EWG, vendar jih zanima naše delo.

Ponudili so nam svojo pomoč in po konferenci naj bi zanj tudi uradno zaprosili.

3. Na sestanku članov Evropske etnološke muzejske mreže v Bratislavi septembra 1994 naj bi med udeleženci našli še ostale manjkajoče nacionalne koordinatorje.

4. Za pomoč naj bi zaprosili tudi predsednike Nacionalnih komitejev ICOMa.

Člani EWG smo bili namreč mnenja, da je pomembno dobiti podatke o etnoloških standardih ne samo iz čimveč različnih muzejev, temveč tudi iz čimveč različnih držav, kajti le na taki osnovi bi lahko določili standarde, ki bi bili primerni za večino od nas.

Po CIDOCovi konferenci v Washingtonu smo skušali izpolniti nalogo, ki smo si jo zadali. Rezultati teh različnih prizadevanj so naslednji: 27 kolegov iz Velike Britanije, s Slovaške, iz Izraela, Švice, Egipta, Tanzanije, Makedonije, Danske, Belgije, Indije, s Poljske, iz Bolgarije, s Češke, iz Grčije, Zambije, Botswane, Tajske, Rusije, Španije, s Cipra, z Madagaskarja, iz Gambije, s Kostarike, iz Romunije, s Hrvaške in iz Slovenije je pristalo, da prevzamejo vlogo nacionalnega koordinatorja za svojo državo. 385

Končni rok za zbiranje odgovorov in analizo le-teh je bil konec marca 1995. Da bi bila analiza stanja etnoloških podatkovnih standardov za posamezne države lažja, smo februarja pripravili in razposlali vsem nacionalnim koordinatorjem posebni formular.

Do sestanka EWG, ki je potekal na Bledu od 7. do 10. maja 1995, smo prejeli 14 nacionalnih poročil (Velika Britanija, Ciper, Botswana, Gambija, Danska, Estonija, Izrael, Makedonija, Španija, Bolgarija, Belgija, Romunija, Grčija in Slovenija). To je bila zelo dobra osnova za pripravo osnutka etnoloških podatkovnih standardov, kar je bila glavna tema tridnevnega srečanja članov EWG iz Grčije, Španije, Poljske, Romunije, Belgije, Makedonije, Estonije in Slovenije.

Osutek je bil predstavljen in tudi sprejet na ICOMovi konferenci julija 1995 v Stavangerju na Norveškem.

PREDLOG ETNOLOŠKIH PODATKOVNIH STANDARDOV

1. Podatki o ustanovi

1.1. Naziv ustanove

1.2. Naslov

2. Podatki o identifikaciji predmeta

2.1. Inventarna številka

2.2. Klasifikacija

2.3. Ime predmeta

2.4. Drugo ime predmeta

2.5. Število delov

2.6. Kratek opis

3. Podatki o fizičnem opisu predmeta

3.1. Mere

3.2. Material

3.3. Tehnika

3.4. Okrasje

3.5. Napis / oznaka

3.6. Stanje

4. Podatki o zgodovini predmeta

4.1. Izdelava

4.1.1. Kraj izdelave

4.1.2. Izdelovalec

4.1.3. Čas izdelave

4.2. Uporaba

4.2.1. Kraj uporabe

4.2.2. Uporabnik

4.2.3. Čas uporabe

4.2.4. Namen uporabe

4.2.5. Način uporabe

4.3. Pridobitev

4.3.1. Kraj pridobitve

4.3.2. Način pridobitve

4.3.3. Lastnik

4.3.4. Datum pridobitve

4.3.5. Pridobitelj

4.4. Opombe

5. Podatki o vpisu

5.1. Vpisovalec

5.2. Datum vpisa

6. Podatki o namestitvi predmeta

7. Reference

1. Podatki o ustanovi

Podatki o ustanovi, ki je lastnik predmeta in je odgovorna za predmet in dokumentacijo o predmetu.

1.1. Naziv ustanove

Naziv ustanove, ki je pravno odgovorna za predmet in njegovo dokumentacijo.

(prosti tekst, enkratni vnos, obvezno)

Primer: Narodni muzej Ljubljana

1.2. Naslov ustanove

Naslov ustanove, ki je pravno odgovorna za predmet in njegovo dokumentacijo.

(prosti tekst, enkraten vnos, obvezno)

Primer: Narodni muzej Ljubljana, Prešernova 20, 61000 Ljubljana, Slovenija

2. Podatki o identifikaciji predmeta

Podatki, pomembni za identifikacijo predmeta ali dela predmeta.

2.1. Inventarna številka

Številka ali kombinacija znakov, ki neponovljivo predstavljajo predmet znotraj ustanove.

(alfanumerično, enkraten vnos, obvezno)

Primer: EM2321

387

2.2. Klasifikacija

Sistem, po katerem so predmeti razvrščeni v zbirke ali skupine glede na svoje fizične ali uporabne značilnosti.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: Tekstil

1.5

2.3. Ime predmeta

Splošno ime predmeta.

(prosti tekst, enkraten vnos, obvezno)

Primer: spodnje krilo

2.4. Druge ime predmeta

Lokalna raba splošnega imena.

(prosti tekst, večkratni vnos, poljubno)

Primer: unterca

2.5. Število delov

Število deljenih delov, ki sestavljajo predmet ali skupino predmetov vpisanih pod eno inventarno številko.

(numerično, enkraten vnos, obvezno)

Primer: 3

2.6. Kratek opis

Dodatni podatki, pomembni za popolno identifikacijo predmeta, ki niso zajeti v nobenem drugem polju.

(prosti tekst, večkratni vnos, poljubno)

Primer: roza, dolga, široko krojena

3. Podatki o fizičnem opisu predmeta

Podatki, ki opisujejo predmet ali del predmeta.

3.1. Mere

Vse dimenzije in izmere predmeta, ki vključujejo tudi tip merjenja in merske enote.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: Dolžina: 80 cm, Širina: 120 cm

3.2. Material

Osnovni materiali, iz katerih je predmet izdelan.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: svila in bombaž

3.3. Tehnika

Vsi procesi, načini in tehnike, uporabljene ob izdelavi predmeta.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: ročno šivano, všita čipka, vezeno

3.4. Okrasje

Okrasje na predmetu.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: cvetlični motiv, geometrijski vzorci

3.5. Napis / oznaka

Opisi transkripcije znakov ali napisov na predmetu.

(prosti tekst, večkratni vnos, poljubno)

Primer: "A.M., 1945"; vezene inicialke in datum na robu krila

3.6. Stanje

Kratek opis celotnega stanja predmeta, ki vključuje tudi opažene poškodbe, popravila, popolnost, itd.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: raztrgano, ročno šivano

4. Podatki o zgodovini predmeta

Podatki o zgodovini predmeta.

4.1. Izdelava

Podatki o izdelavi predmeta.

4.1.1. Kraj izdelave

Zemljepisno označen kraj, kjer je bil predmet izdelan.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: Sorica, Gorenjska

Okolica Šentjerneja na Dolenjskem

4.1.2. Izdelovalec

Oseba, skupina ali organizacija, ki je izdelala predmet.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: Anica Logar

Vezenine Bled

389

4.1.3. Čas izdelave

Datum, leto ali obdobje, v katerem je bil predmet izdelan.

(alfanumerično, enkratni vnos, obvezno)

Primer: 1945, 1820 - 1840, 19. stol.

4.2. Uporaba

Podatki o uporabi predmeta v različnih obdobjih njegove zgodovine.

4.2.1. Kraj uporabe

Zemljepisno označen kraj, kjer se je predmet uporabljal v različnih obdobjih njegove zgodovine.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: Sorica, Škofja Loka

Stara vas 15

4.2.2. Uporabnik

Oseba, skupina ali organizacija, ki je uporabljala predmet v različnih obdobjih njegove zgodovine.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: Katra Smrekar

mati in hči Križnik

4.2.3. Čas uporabe

Datum, leto ali obdobje, v katerem je bil predmet v rabi.

(alfanumerično, večkratni vnos, obvezno)

Primer: 1945, 1820 - 1840, 19. stol.

4.2.4. Namen uporabe

Namen uporabe predmeta v različnih obdobjih njegove zgodovine.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: poročno darilo - za spodnje krilo

- za spanje

- za spomin

4.2.5. Način uporabe

Način uporabe predmeta v različnih obdobjih njegove zgodovine.

(alfanumerično, večkratni vnos, obvezno)

Primer: nošnja pod zgornjo obleko

390

4.3. Pridobitev

Podatki o pridobitvi predmeta za muzej.

4.3.1. Kraj pridobitve

Zemljepisno označen kraj, od koder je predmet prišel v muzej.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: Stara Oselica 31, Gorenjska

4.3.2. Način pridobitve

Način pridobitve predmeta za muzej.

(prosti tekst, enkratni vnos, obvezno)

Primer: darilo

4.3.3. Lastnik

Podatek o zadnjem lastniku predmeta, preden je ta prišel v muzej.

(prosti tekst, enkratni vnos, obvezno)

Primer: Mateja Šifrer

4.3.4. Datum pridobitve

Datum (dan, mesec, leto) pridobitve predmeta za muzej.

(alfanumerično, enkratni vnos, obvezno)

Primer: 31.5.1995

4.3.5. Pridobitelj

Ime sodelavca ustanove ali druge osebe, ki je pridobila predmet v imenu ustanove.

(prosti tekst, enkratni vnos, obvezno)

Primer: Janez Starc, profesor v pokoju

4.4. Opombe

Dodatni podatki o zgodovini predmeta, ki jih ne vključujejo predhodna polja (n.pr. distribucija, preselitev, itd.)

(prosti tekst, večkratni vnos, poljubno)

5. Podatki o vpisu

5.1. Vpisovalec

Oseba, ki je zapisala podatke.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: Marija Sterle

5.2. Datum vpisa

Datum inventarizacije predmeta ali ažuriranja obstoječih podatkov.

(alfanumerično, večkratni vnos, obvezno)

Primer: 30.5.1995

6. Podatki o namestitvi predmeta

Podatki o namestitvi predmeta v muzeju.

(prosti tekst, večkratni vnos, obvezno)

Primer: tekstilni depo, soba 5, omara B4

7. Reference

Podatki o tipu reference, številu, kodi, ki povezuje dokumentacijo o predmetu s kakršnokoli drugo dokumentacijo.

(prosti tekst, večkratni vnos, poljubno)

Primer: Akcesijski knjiga 1995.33

S pripravo osnutka pa nismo zaključili akcije pregleda stanja dokumentacije v posameznih državah. Podatki iz vprašalnika bodo namreč zelo koristni pri naslednjih projektih, ki jih pripravlja EWG:

- pri izdelavi večjezičnega slovarja etnoloških podatkovnih standardov,
- pri izdelavi vodiča po klasifikacijskih sistemih, ki jih uporabljajo etnografski muzeji.

Alenka Simikič

ETHNO WORKING GROUP WITHIN THE INTERNATIONAL DOCUMENTATION COMMITTEE (ICOM - CIDOC)

392

The proposal on the establishment of a new Ethno Working Group (EWG) within the International Documentation Committee (ICOM - CIDOC) was presented at the first European Conference of Ethnological and Social History Museums in February 1993 in Paris. At this occasion, at the round table with the theme "Documentation - For the Public? For the Researcher? How? How much?", the unsolved question of the basic ethnological standards and other problems dealing with ethnological documentation were laid out from different angle. The need for an improved new system of ethnological standards was defined.

With great interest, the whole idea was adopted at the 1993 CIDOC conference in Ljubljana, Slovenia where the inaugural meeting of the new Ethno Working Group took place. It was attended by thirteen CIDOC members from ten different countries (Europe and USA), museum researchers on European as well as non-European cultures.

With the establishment of the new Ethno WG, the future goals and a work plan were determined:

1. To set and develop basic ethnological data standards which would lead to the control of series of objects that are part of the ethnological cultural heritage.
2. Application of the developed ethnological standards on different levels (regional, national and international) in order to facilitate and promote communication between different bodies, and to gain control over the cultural heritage.
3. To assist the participating countries to develop standards, which started to be realised and proved useful at the EWG meeting in June 1994 in Greece.

To carry out our first task of the project *The Core of the Ethnological Data Standards* as well as possible, we prepared a special questionnaire, the aim of which was to make a survey of data standards, used in ethnographical, ethnological, anthropological, open-air museums and other museums and departments having these types of collections.

The preparation of the questionnaire (English and French) went through different phases. It involved nearly a year of work of all the EWG members, the question of contents, length and its goal discussed seriously many times, until it came into its present shape and form and was prepared to be distributed. So the main topic during the CIDOC Conference in Washington was: how to distribute the questionnaire prepared by EWG?

The following ways were suggested:

1. Invite the EWG members to become the national coordinators or to find national coordinators that will be in charge of making the survey.

2. Before and during the Conference we had some contacts with the people from Russia, India, Papua New Guinea and Latin America that were not EWG members but were interested in our activities. They offered us their cooperation, later we asked them officially.

3. At the end of September 1994 the members of European ethnological museum network met in Bratislava, Slovak Republic. Among them we tried to find the national coordinators for the missing countries.

4. We also decided to ask the chairs of the ICOM National Committees for their assistance.

EWG found it important not only to survey as many museums as possible but also as many different countries as possible. The outcome of such survey would be suitable for most of us. 393

Coming back from Washington we tried to fulfil the above tasks. Up to this point, 27 colleagues agreed to be the National Coordinators for the following countries: United Kingdom, Slovak Republic, Izrael, Switzerland, Egypt, Tanzania, Former Yugoslav Republic of Macedonia, Denmark, Belgium, India, Poland, Bulgaria, Czech Republic, Greece, Zambia, Botswana, Thailand, Russia, Spain, Cyprus, Madagascar, Gambia, Costa Rica, Romania, Croatia and Slovenia. Since the 1996 CIDOC meeting will take place in Kenya, Africa, we are pleased to have such a high number of National Coordinators from this part of the world.

The deadline for survey was the end of March 1995. To make the analysis of the results of the survey easier, we prepared a special National Report Form, which was distributed in February 1995 to all National Coordinators.

By the EWG meeting at Bled, Slovenia from 7 to 10 May 1995, we received 14 National Reports from United Kingdom, Cyprus, Botswana, Gambia, Denmark, Estonia, Izrael, Former Yugoslav Republic of Macedonia, Spain, Bulgaria, Belgium, Romania, Greece and Slovenia. During the meeting we analysed them and prepared the draft of ethnological data standards, which was presented during the EWG meeting in Stavanger.

DRAFT OF ETHNOLOGICAL DATA STANDARDS

1. Institution information

1.1. Institution name

1.2. Institution address

2. Identification of the object

2.1. Object identification number

2.2. Classification

2.3. Object name

2.4. Object local / other name

2.5. Number of components

2.6. Description

3. Physical description of the object

3.1. Dimensions

3.2. Material

3.3. Technique

3.4. Decoration

3.5. Inscription / mark

3.6. Condition

4. History of the object

4.1. Production

4.1.1. Production - place

4.1.2. Production - person / corporate body

4.1.3. Production - date

4.2. Use

4.2.1. Use - place

4.2.2. Use - person / corporate body

4.2.3. Use - date

4.2.4. Use - way

4.2.5. Use - purpose

4.3. Acquisition

4.3.1. Acquisition - place

4.3.2. Acquisition - method

4.3.3. Acquisition - person

4.3.4. Acquisition - date

4.3.5. Collector

4.4. Additional information

5. Recorder information

5.1. Recorder

5.2. Record - date

6. Location

7. References

1. Institution information

Information which identifies the institution (that owns the object) legally responsible for the object and its documentation.

1.1. Institution name

The identifying name of the institution legally responsible for the object and its documentation.

(free text, unique, mandatory)

Example: Smithsonian Institution

1.2. Institution address

The address of the institution legally responsible for the object and its documentation.

(free text, unique, mandatory)

Example: South Kensington, London, SW7 2LR, United Kingdom

2. Identification of the object

Information which identifies and categorises the object or a specific part of the object.

2.1. Object identification number

The number or a combination of characters which uniquely identify an object by the institution.

(alphanumeric, unique, mandatory)

Example: EM2321

2.2. Classification

The descriptive name of a category or a group of objects based on physical or functional characteristics or on the context of the object.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: Textile

1.5

2.3. Object name

A common name of an object.

(free text, unique, mandatory)

Example: an underskirt

2.4. Object local / other name

An alternative common name.

(free text, multiple entry, optional)

Example: a petticoat

2.5. Number of components

The number of physically separate or separable parts that make up the object or the set of objects that are described under one inventory number.

(numeric, unique, mandatory)

Example: 3

2.6. Description

Information about the object that cannot be specified in other fields and is important for its identification.

(free text, multiple entry, optional)

Example: pink, long loose

3. Physical description of the object

Information which describes an object or part of an object.

3.1. Dimensions

396 Any dimensions and measurements of the object described, including the type of measurement, the measured value and measuring unit used.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: Length: 80 cm, Width: 120 cm

3.2. Material

The basic materials and media the object is made of.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: silk and cotton

3.3. Technique

All processes, methods and techniques, used in the creation of the object.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: sewn by hand, laced, embroidered

3.4. Decoration

Adornments of an object.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: flower motives, geometrical motives

3.5. Inscription / mark

Descriptions and transcriptions of marks or inscriptions on the object.

(free text, multiple entry, optional)

Example: "A.M., 1945"; embroidered initials and the date on the hem of the skirt

3.6. Condition

A short description of the overall condition of the object, including observations on the stability, blemishes, repairs and completeness.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: torn and sewn by hand

4. History of the object

Information about the history of the object.

4.1. Production

Information about the object's production.

4.1.1. Production - place

The geographical place where the object was made.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: Banstead, Surrey, United Kingdom

4.1.2. Production - person / corporate body

Person, people, an organisation who produced the object.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: Alice Perkins (a housewife)

English

Belgian Lace

4.1.3. Production - date

The date or a period when the object was produced.

(alphanumeric, unique, mandatory)

Example: 1945, 1820 - 1840, 19th century

4.2. Use

Information about the object's usage in different stages of its history.

4.2.1. Use - place

The geographical place where the object was used in different stages of its history.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: Olot, Catalonia, Spain

4.2.2. Use - person / corporate body

Person, people, organisation who used the object in different stages of its history.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: Alice Perkins (housewife)

Joan Valls (a daughter of a producer)

4.2.3. Use - date

The period when an object was used in different stages of its history.

(alphanumeric, multiple entry, mandatory)

Example: The beginning of 20th century

1920 - 1985

4.2.4. Use - way

The manner an object was used in different stages of its history.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: worn under the dress

4.2.5. Use - purpose

The purpose an object was used for in different stages of its history.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: a wedding present

398 4.3. Acquisition

Information about the acquisition of the object by the museum.

4.3.1. Acquisition - place

The geographical place where the object was acquired.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: Barcelona, Catalonia, Spain

4.3.2. Acquisition - method

The way the object was acquired.

(free text, unique, mandatory)

Example: donation

4.3.3. Acquisition - person

Information about the last owner of the object before it was acquired by the museum.

(free text, unique, mandatory)

Example: Joan Valls (a daughter of a producer)

4.3.4. Acquisition - date

The date (day, month, year) when an object was acquired.

(alphanumeric, unique, mandatory)

Example: 9 May 1995

4.3.5. Collector

The name of the institution staff member or other person who collected the object on the museum's behalf.

(free text, unique, mandatory)

Example: John Smith

4.4. Additional information

A field containing information about the object's history that cannot be included in other fields (such as distribution, migration, etc.)

(free text, multiple entry, optional)

5. Recorder information

Information about the person documenting the object and the date of its recording.

5.1. Recorder

The name of a person recording the information.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: Jean Brown

5.2. Record - date

The date of creation or modification of the information about the object.

(alphanumeric, multiple entry, mandatory)

Example: 10.5.1995

6. Location

Information about the place within an institution where an object is located.

(free text, multiple entry, mandatory)

Example: Costume Gallery, room 2

7. References

Information about the type of reference and a number or code for linking the object documentation to any additional documentation.

(free text, multiple entry, optional)

Example: Acquisition file 1995.33

The activities for finding additional national coordinator for the missing countries are still going on. It is very important for the future EWG projects:

- to prepare a multilingual dictionary of the ethnological data standards
- to prepare a guide of the classification systems used by ethnographical museums